

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 180 (XXIV) — Nr. 269

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 24 aprilie 2012

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 68 din 2 februarie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 alin. (1)—(4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal	2–4
Decizia nr. 77 din 2 februarie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 alin. (1)—(4) și art. 34 alin. (7) și (8) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal și a dispozițiilor art. 82 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală	4–6
Decizia nr. 97 din 7 februarie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare	7–8
Decizia nr. 151 din 23 februarie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 118 alin. (3 ¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	9–11
Decizia nr. 188 din 6 martie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 ¹ alin. 7 și 10, art. 303 și art. 331 din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. I pct. 3 și art. III pct. 1 din Legea nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României	12–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 68

din 2 februarie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 alin. (1)—(4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, excepție ridicată de Societatea Comercială „Visairi” — S.R.L., prin administrator Andrei Victor, în Dosarul nr. 25.908/245/2010 al Judecătoriei Iași.

Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 95D/2011.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra notelor scrise depuse la dosar de către autorul excepției, prin care acesta solicită admiterea excepției de neconstituționalitate astfel cum aceasta a fost formulată.

Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 168D/2011, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 pct. 1, 2, 3 și 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, excepție ridicată de Societatea Comercială „Euro Team Solutions” — S.R.L. în Dosarul nr. 344/103/2010 al Curții de Apel Bacău — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal.

Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 168D/2011.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 95D/2011 și nr. 168D/2011, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 168D/2011 la Dosarul nr. 95D/2011, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, face referire la Decizia Curții Constituționale nr. 257/2010.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 13 decembrie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 25.908/245/2010, **Judecătoria Iași a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Visairi” — S.R.L., prin administrator Andrei Victor, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

Prin Încheierea din 10 decembrie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 344/103/2010, **Curtea de Apel Bacău — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 pct. 1, 2, 3 și 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Euro Team Solutions” — S.R.L., într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații împotriva unui act administrativ fiscal.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia arată că dispozițiile criticate contravin prevederilor art. 11, 16, 20, 42, 44, 56 și art. 108 alin. (3) din Constituție, precum și ale art. 17, 18 și 53 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Arată că dispozițiile de lege criticate sunt discriminatorii, întrucât nu au în vedere ponderea cheltuielilor materiale și celelalte impozite și taxe în cifra de afaceri a societăților comerciale. Astfel, indiferent de mărimea acestor cheltuieli, toți contribuabilii — societăți comerciale sunt obligați la aceleași tranșe de impozit minim. Totodată, pentru emiterea ordonanței criticate, Guvernul nu a avut o lege specială de abilitare, care să stabilească limitele și condițiile emiterii acestui act normativ, astfel cum impun prevederile art. 108 alin. (3) din Legea fundamentală. De asemenea, dispozițiile criticate nu fac diferența între contribuabilii inactivi sau declarați inactivi și cei activi, ceea ce determină existența unei discriminări evidente între contribuabili. Totodată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 încalcă principiile Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, precum și regulile privind data intrării în vigoare a modificărilor aduse acestuia. Astfel, sunt încălcate prevederile art. 3 lit. d) și art. 4 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal. În continuare, se susține că dispozițiile de lege criticate încalcă prevederile art. 139 alin. (1) din Constituție, întrucât modificările aduse Codului fiscal trebuiau realizate numai printr-o lege adoptată de Parlament, iar nu printr-o ordonanță de urgență.

Judecătoria Iași apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Curtea de Apel Bacău — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului

Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul arată că autorul excepției vizează, prin critica sa de neconstituționalitate, modificările aduse dispozițiilor art. 18 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal prin intermediul art. 32 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009. Art. 18 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal a fost modificat potrivit art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2010, dispozițiile introduse prin art. 32 pct. 1 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2009 fiind abrogate. Prin urmare, soluțiile legislative criticate nu mai sunt incluse actualmente în cuprinsul art. 18 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, nefiind preluate nici în cuprinsul altei reglementări în vigoare. Având în vedere cele expuse, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 este inadmisibilă.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Prin încheierile de sesizare, instanțele de judecată au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32, respectiv art. 32 pct. 1, 2, 3 și 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 249 din 14 aprilie 2009, aprobată prin Legea nr. 227/2009, cu modificările și completările ulterioare. Din motivarea excepțiilor de neconstituționalitate rezultă că autorii acesteia sunt nemulțumiți de instituirea impozitului minim prin dispozițiile art. 32 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009. Totodată, Curtea constată că art. 32 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 modifică art. 18 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal. Așa fiind, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 18 alin. (1)—(4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare.

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții, autorii excepției invocă prevederile constituționale ale art. 11 — *dreptul internațional și dreptul intern*, art. 16 — *egalitatea în drepturi*, art. 20 — *tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 42 — *interzicerea muncii forțate*, art. 44 — *dreptul de proprietate privată*, art. 56 — *contribuții financiare*, art. 108 alin. (3) — *actele Guvernului* și art. 139 alin. (1) — *impozite, taxe și alte contribuții*.

De asemenea, sunt invocate prevederile art. 17, 18 și 53 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

I. Curtea constată că în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669 din 30 septembrie 2010, a fost publicată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal. Potrivit art. II din ordonanța de urgență, aceasta a intrat în vigoare începând cu data de 1 octombrie 2010. Potrivit art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2010, art. 18 alin. (2)—(7) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal se abrogă.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, deși nu mai sunt în vigoare, dispozițiile art. 18 alin. (2)—(4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal produc în continuare efecte juridice. Astfel, aceste prevederi constituie temeiul juridic utilizat pentru calculul impozitului datorat de autorul excepției. În acest caz, având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea constată că are competența de a se pronunța asupra constituționalității dispozițiilor art. 18 alin. (2)—(4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, chiar dacă ele nu mai sunt în vigoare la data pronunțării prezentei decizii.

II. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că regula generală în materia impozitelor și taxelor este cuprinsă în art. 139 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „*Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege*”. De asemenea, conform art. 56 din Constituție, contribuția cetățenilor la cheltuielile publice constituie o îndatorire fundamentală a acestora, neputându-se reține, în consecință, că prin stabilirea pe cale legală a unui impozit s-ar leza dreptul de proprietate al unei persoane.

Din aceste reglementări constituționale rezultă că stabilirea impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat intră în competența legiuitorului, acesta având dreptul exclusiv de a stabili cuantumul impozitelor și taxelor și de a opta pentru acordarea unor exceptări sau scutiri de la aceste obligații în favoarea anumitor categorii de contribuabili și în anumite perioade de timp, în funcție de situațiile conjuncturale, dar, evident, și în raport cu situația economico-financiară a țării în perioadele respective.

Întrucât, astfel cum s-a arătat, stabilirea impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat, precum și a condițiilor de impozitare intră în competența legiuitorului, adoptând reglementarea criticată, Guvernul, în calitate sa de legiuitor delegat, a acționat în limitele acestei competențe, prin stabilirea unei baze impozabile certe care să asigure un tratament echitabil și corect pentru toți, neputându-se reține că astfel ar fi contravenit principiului așezării juste a sarcinilor fiscale.

În ceea ce privește critica potrivit căreia se realizează o neconcordanță între prevederile Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2009, Curtea constată că aceasta nu poate fi primită. Astfel, în jurisprudența sa constantă, instanța de contencios constituțional a statuat că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins violate, iar nu compararea mai multor prevederi legale între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției.

În acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională și prin Decizia nr. 1.286 din 14 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 9 decembrie 2010, și Decizia nr. 1.359 din 21 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 822 din 9 decembrie 2010.

În ceea ce privește critica potrivit căreia nu există o lege specială de abilitare care să stea la baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2009, Curtea reține că ordonanța de urgență a fost emisă în temeiul delegării legislative prevăzute în art. 115 alin. (4) din Constituție. În această situație, reglementarea constituțională nu cere existența unei legi speciale de abilitare, ci existența unor situații extraordinare, care impun intervenția imediată a Guvernului, prin adoptarea unor ordonanțe de urgență. Astfel, se constată că prevederile constituționale ale art. 108 alin. (3) nu sunt incidente în cauză.

De asemenea, Curtea constată că instanța de contencios constituțional, prin Decizia nr. 786 din 13 mai 2009, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 12 iunie 2009, a reținut că art. 4 alin. (1) din Codul fiscal reprezintă un text de principiu ce consfințește regula modificării și completării sale cu 6 luni înainte de data intrării în vigoare și, prin urmare, pot apărea excepții de la această regulă, fiind permise nu numai de Codul fiscal, ci și de art. 115 alin. (4) din Constituție. În momentul adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2009, Guvernul s-a aflat într-o situație extraordinară, care impune măsuri urgente menite tocmai să consolideze situația economică a țării și să mențină în efectivitate bugetul public național. Astfel, nu se poate susține că prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2009 Guvernul ar fi luat măsuri ce s-ar situa deasupra legii și, prin urmare, nici Parlamentul, aprobând ordonanța de urgență, nu a încălcat prevederile art. 16 alin. (2) din Constituție.

În final, Curtea constată că prin Decizia nr. 257 din 16 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 254 din 20 aprilie 2010, a statuat că nu se poate reține înfrângerea

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 alin. (1)—(4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, excepție ridicată de Societatea Comercială „Visairi” — S.R.L., prin administrator Andrei Victor, în Dosarul nr. 25.908/245/2010 al Judecătoriai Iași și de Societatea Comercială „Euro Team Solutions” — S.R.L. în Dosarul nr. 344/103/2010 al Curții de Apel Bacău — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 2 februarie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 77

din 2 februarie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 alin. (1)—(4) și art. 34 alin. (7) și (8) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal și a dispozițiilor art. 82 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 pct. 1 și 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul

prevederilor constituționale ale art. 139 alin. (1) de către dispozițiile de lege criticate, deoarece ordonanța de urgență este un act normativ cu putere de lege până la o eventuală respingere de către Parlament. În speță, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 a fost aprobată prin Legea nr. 227/2009. Cât privește noțiunea de „lege” utilizată în Constituție în art. 139 alin. (1), Curtea a reținut în jurisprudența sa că aceasta are în vedere un sens larg ce acoperă ansamblul dispozițiilor normative cuprinse în Legea fundamentală și actele normative ce formează dreptul intern, precum și mai multe înțelesuri în funcție de distincția ce operează între criteriul formal sau organic și cel material.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziilor amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale și ale art. 82 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Societatea Comercială „Prestserv Discount” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 18.342/303/2009* al Judecătoriai Sectorului 6 București.

Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 845D/2011.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens face referire la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 29 iunie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 18.342/303/2009*, **Judecătoria Sectorului 6 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 pct. 1 și 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale și ale art. 82 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Prestserv Discount” — S.R.L. din București, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține că dispozițiile art. 32 pct. 1 și 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009, prin modificările aduse Codului fiscal, încalcă prevederile art. 44 alin. (4) și (8) și ale art. 56 alin. (2) din Legea fundamentală. Astfel, dispozițiile criticate impun o așezare injustă a sarcinilor fiscale, unii contribuabili fiind nevoiți să plătească un impozit ce echivalează cu veniturile realizate. În ceea ce privește dispozițiile art. 82 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, se arată că impunerea de către organul fiscal a unei declarații-tip ce trebuie completată de către contribuabil la declararea cuantumului obligației fiscale datorate este de natură a înfrânge prevederile art. 30 alin. (1) și (2) din Legea fundamentală.

Judecătoria Sectorului 6 București arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul, având în vedere motivele de neconstituționalitate invocate, arată că autorul excepției își îndreaptă critica față de dispozițiile art. 18 și ale art. 34 alin. (7) și (8) din Legea nr. 571/2003. În continuare, se arată că raporturile juridice de drept fiscal sunt raporturi de putere publică în care statul și cetățenii nu se află pe picior de egalitate juridică. Totodată, prevederile art. 56 din Constituție consacră plenitudinea de competență a statului în a stabili modul de așezare a sarcinilor fiscale. Sistemul impozitului minim nu face decât să ofere organului fiscal criteriul pentru estimarea bazei de impunere la un anumit nivel, considerat de legiuitor ca fiind nivelul minim. În continuare, se arată că nu pot fi primite nici criticile referitoare la dispozițiile art. 82 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, deoarece standardizarea activității organelor fiscale este atât în sprijinul contribuabililor, cât și al statului, libera exprimare a ideilor și, în general, a sinelui neavând legătură cu actul declarării veniturilor, care este necesar să fie marcat de obiectivitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Instanța de judecată a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 pct. 1 și 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale. Curtea observă că art. 32 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 modifică dispozițiile art. 18 alin. (1)—(4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, iar art. 32 pct. 5 din aceeași ordonanță modifică dispozițiile art. 34 alin. (7) și (8) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal.

Așa fiind, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 18 alin. (1)—(4) și art. 34 alin. (7) și (8) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, și art. 82 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007.

Textele criticate au următorul conținut:

— Art. 18 alin. (1)—(4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal: „(1) *Contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor, cazinourilor sau pariurilor sportive, inclusiv persoanele juridice care realizează aceste venituri în baza unui contract de asociere, și în cazul cărora impozitul pe profit datorat pentru activitățile prevăzute în acest articol este mai mic decât 5% din veniturile respective sunt obligați la plata unui impozit de 5% aplicat acestor venituri înregistrate.*

(2) *Contribuabilii, cu excepția celor prevăzuți la alin. (1), la art. 13 lit. c)—e), art. 15 și 38, în cazul cărora impozitul pe profit este mai mic decât suma impozitului minim pentru tranșa de venituri totale corespunzătoare, prevăzute la alin. (3), sunt obligați la plata impozitului la nivelul acestei sume.*

(3) *Pentru aplicarea prevederilor alin. (2), sumele corespunzătoare impozitului minim, stabilite în funcție de veniturile totale înregistrate la data de 31 decembrie a anului precedent, sunt următoarele:*

Venituri totale anuale (lei)	Impozit minim anual (lei)
0—52.000	2.200
52.001—215.000	4.300
215.001—430.000	6.500
430.001—4.300.000	8.600
4.300.001—21.500.000	11.000
21.500.001—129.000.000	22.000
Peste 129.000.001	43.000

(4) *Pentru încadrarea în tranșa de venituri totale prevăzută la alin. (3), se iau în calcul veniturile totale, obținute din orice sursă, înregistrate la data de 31 decembrie a anului precedent, din care se scad:*

- veniturile din variația stocurilor;*
- veniturile din producția de imobilizări corporale și necorporale;*
- veniturile din exploatare, reprezentând cota-parte a subvențiilor guvernamentale și a altor resurse pentru finanțarea investițiilor;*
- veniturile din reducerea sau anularea provizioanelor pentru care nu s-a acordat deducere, conform reglementărilor legale;*
- veniturile rezultate din anularea datoriilor și a majorărilor datorate bugetului statului, care nu au fost cheltuieli deductibile la calculul profitului impozabil, conform reglementărilor legale;*
- veniturile realizate din despăgubiri de la societățile de asigurare;*
- veniturile prevăzute la art. 20 lit. d).”;*

— Art. 34 alin. (7) și (8) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal:

„(7) Prin excepție de la prevederile alin. (6), contribuabilii prevăzuți la alin. (1) lit. a) nou-înființați sau care la sfârșitul anului fiscal precedent înregistrează pierdere fiscală efectuează plăți anticipate în contul impozitului pe profit la nivelul sumei rezultate din aplicarea cotei de impozit asupra profitului contabil al perioadei pentru care se efectuează plata anticipată.

(8) În cazul contribuabililor care în anul precedent au beneficiat de scutiri de la plata impozitului pe profit, conform legii, iar în anul pentru care se calculează și se efectuează plățile anticipate nu mai beneficiază de facilitățile fiscale respective, impozitul pe profit pentru anul precedent, pe baza căruia se determină plățile anticipate, este impozitul pe profit determinat conform declarației privind impozitul pe profit pentru anul precedent, luându-se în calcul și impozitul pe profit scutit.”;

— Art. 82 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală: „(1) Declarația fiscală se întocmește prin completarea unui formular pus la dispoziție gratuit de organul fiscal.

(2) În declarația fiscală contribuabilul trebuie să calculeze cuantumul obligației fiscale, dacă acest lucru este prevăzut de lege.”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 30 alin. (1) și (2) referitor la libertatea de exprimare, art. 44 alin. (4) și (8) referitor la dreptul de proprietate privată și art. 56 alin. (2) referitor la contribuțiile financiare.

Curtea constată că în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669 din 30 septembrie 2010, a fost publicată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal. Potrivit art. II din ordonanța de urgență, aceasta a intrat în vigoare începând cu data de 1 octombrie 2010. Potrivit art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2010, art. 18 alin. (2)—(7) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal se abrogă.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, deși nu mai sunt în vigoare, dispozițiile art. 18 alin. (2)—(4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal își produc în continuare efectele juridice. Astfel, aceste prevederi constituie temeiul juridic utilizat pentru calculul impozitului datorat de autorul excepției. În acest caz, având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, se constată că instanța de contencios constituțional are competența de a controla constituționalitatea dispozițiilor legale ale art. 18 alin. (2)—(4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, chiar dacă ele nu mai sunt în vigoare la data pronunțării prezentei decizii.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 alin. (1)—(4) și art. 34 alin. (7) și (8) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal și ale art. 82 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Societatea Comercială „Prestserv Discount” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 18.342/303/2009* al Judecătorei Sectorului 6 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 2 februarie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

În continuare, Curtea constată că regula generală în materia impozitelor și taxelor este cuprinsă în art. 139 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege”. De asemenea, potrivit art. 56 din Constituție, contribuția cetățenilor la cheltuielile publice constituie o îndatorire fundamentală a acestora, neputându-se reține, în consecință, că prin stabilirea pe cale legală a unui impozit s-ar leza dreptul de proprietate al unei persoane.

Din aceste reglementări constituționale rezultă că stabilirea impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat intră în competența exclusivă a legiuitorului, acesta având dreptul exclusiv de a stabili cuantumul impozitelor și taxelor și de a opta pentru acordarea unor excepții sau scutiri de la aceste obligații în favoarea anumitor categorii de contribuabili și în anumite perioade de timp, în funcție de situațiile conjuncturale, dar, evident, și în raport cu situația economico-financiară a țării în perioadele respective.

Întrucât, astfel cum s-a arătat, stabilirea impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat, precum și a condițiilor de impozitare intră în competența exclusivă a legiuitorului, adoptând reglementarea criticată, Guvernul, în calitatea sa de legiuitor delegat, a acționat în limitele acestei competențe, prin stabilirea unei baze impozabile certe care să asigure un tratament echitabil și corect pentru toți, neputându-se reține că astfel ar fi contravenit principiului așezării juste a sarcinilor fiscale.

În acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională și prin Decizia nr. 1.286 din 14 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 9 decembrie 2010, și Decizia nr. 1.359 din 21 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 822 din 9 decembrie 2010.

În ceea ce privește critica potrivit căreia dispozițiile art. 82 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală impun completarea de către contribuabil a unui formular-tip, se constată că prin Decizia nr. 122 din 1 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 280 din 21 aprilie 2011, instanța de contencios constituțional a statuat că autoritățile fiscale trebuie să dispună de informații corecte și adecvate în exercitarea atribuțiilor ce le sunt prevăzute de lege, informații ce sunt destinate doar acestor autorități, neputându-se susține că prin declararea anumitor informații se încalcă libertatea de exprimare a contribuabilului.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziilor amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 97

din 7 februarie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, excepție ridicată de Călin Cristian Mostofarla în Dosarul nr. 10.495/63/2010 al Tribunalului Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal.

Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 820D/2011.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 821D/2011, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, excepție ridicată de Adrian Enica în Dosarul nr. 10.485/63/2010 al Tribunalului Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 820D/2011 și nr. 821D/2011, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 821D/2011 la Dosarul nr. 820D/2011, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin încheierile din 9 iunie 2011, pronunțate în dosarele nr. 10.495/63/2010 și nr. 10.485/63/2010, **Tribunalul Dolj** —

Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, excepție ridicată de Călin Cristian Mostofarla și Adrian Enica în cauze având ca obiect anularea unor acte administrative.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că dispozițiile ordonanței criticate încalcă prevederile art. 115 alin. (4) și (6) din Legea fundamentală, precum și prevederile constituționale ale art. 120, 121 și 122 referitoare la principiile de bază ale administrației publice, autoritățile comunale și orășenești și la consiliul județean. De asemenea, ordonanța încalcă și prevederile art. 41 din Constituție.

Tribunalul Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 450 din 2 iulie 2010.

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții, autorii excepției invocă prevederile constituționale ale art. 41 referitor la munca și protecția socială a muncii, art. 115 alin. (4) și (6) referitor la delegarea legislativă, art. 120 referitor la principiile de bază ale administrației publice locale, art. 121 referitor la autoritățile comunale și orășenești și art. 122 referitor la consiliul județean.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 1.105 din 21 septembrie 2010, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 684 din 8 octombrie 2010, a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010 și a constatat că acestea nu contravin prevederilor constituționale invocate de autorii excepției și în prezenta cauză.

Cu acel prilej, Curtea a statuat următoarele:

I. Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă, prin raportare la prevederile art. 115 alin. (4) din Legea fundamentală, Curtea a constatat că, în nota de fundamentare a ordonanței de urgență criticate, existența unei situații extraordinare a cărei reglementare nu poate fi amânată și urgența acesteia sunt justificate de Guvern.

Având în vedere jurisprudența sa cu privire la art. 115 alin. (4) din Constituție, Curtea a analizat fiecare dintre aceste motive invocate de Guvern pentru a stabili dacă implicațiile financiare legate de modificările legislative adoptate, în situația dată, se circumscriu situației extraordinare sau unor elemente de oportunitate. Astfel, Curtea a constatat că reglementarea criticată nu aduce atingere dispozițiilor art. 115 alin. (4) din Constituție, îndeplinind exigențele urgenței și ale situației extraordinare.

II. O altă critică formulată de autorii excepției constă în faptul că această ordonanță de urgență contravine art. 115 alin. (6) din Constituție, care nu îngăduie să fie adoptate ordonanțe de urgență prin care este afectat regimul instituțiilor fundamentale ale statului.

Pentru a constata aplicabilitatea dispozițiilor art. 115 alin. (6) din Constituție în cauza dedusă judecării, instanța constituțională este chemată să aprecieze dacă instituțiile vizate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 reprezintă instituții fundamentale ale statului, pe de o parte, și dacă modificările operate prin noua reglementare afectează regimul acestor instituții.

În ceea ce privește primul aspect, Curtea a apreciat că natura autorităților administrației publice locale (consiliile locale, primarii și consiliile județene) de instituții fundamentale ale statului este deopotrivă subliniată de statutul constituțional al acestora, consacrat de art. 120—122 — *Administrația publică locală*, precum și de organizarea și funcționarea sa, adică regimul său juridic, care se reglementează, potrivit art. 73 alin. (3) lit. o) din Constituție, prin lege organică.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, excepție ridicată de Călin Cristian Mostofarla și Adrian Enica în dosarele nr. 10.495/63/2010 și nr. 10.485/63/2010 ale Tribunalului Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 februarie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Referitor la cel de-al doilea aspect, Curtea a observat că, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, „Prezenta lege reglementează regimul general al autonomiei locale, precum și organizarea și funcționarea administrației publice locale”, stabilind, în art. 2 alin. (1) al aceluiași act normativ, că „Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se organizează și funcționează în temeiul principiilor descentralizării, autonomiei locale, deconcentrării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.”

Or, din analiza întregului conținut al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010, Curtea nu a putut reține că acest act normativ aduce vreo modificare Legii nr. 215/2001, neafectând în niciun sens, fie el pozitiv sau negativ, regimul autorităților publice locale, reprezentate de consilii locale, primari sau consilii județene. Modificările operate se limitează la modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și la stabilirea unor măsuri financiare de natură a spori disciplina financiară, predictibilitatea și transparența execuției bugetare la nivelul unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, cu impact direct asupra arieratelor înregistrate ca urmare a managementului financiar imprudent și a cheltuielilor bugetare la nivelul unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale. Prin urmare, Curtea a constatat că reglementarea criticată îndeplinește exigențele prevăzute la art. 115 alin. (6) din Constituție referitor la interdicția legiferării în domeniul regimului instituțiilor fundamentale ale statului prin ordonanță de urgență.

III. În fine, referitor la pretinsa încălcare a prevederilor art. 120—122 din Constituție, precum și a dispozițiilor art. 4 pct. 4 și art. 6 pct. 1 din Carta europeană a autonomiei locale, Curtea a constatat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 respectă exigențele constituționale consacrate de prevederile art. 120—122 referitoare la principiul autonomiei locale.

Considerentele și soluția acestor decizii sunt valabile și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței Curții Constituționale.

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 151

din 23 februarie 2012

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 118 alin. (3¹)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice**

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 118 alin. (3¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Adrian Constantin Hanganu în Dosarul nr. 5.119/189/2010 al Tribunalului Vaslui — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 545D/2011.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 670D/2011, nr. 983D/2011, nr. 985D/2011, nr. 994D/2011, nr. 1.065D/2011, nr. 1.246D/2011, nr. 1.281D/2011, nr. 1.306D/2011 și nr. 1.309D/2011 având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Teodor Stana și Alin Gheorghe Bălaj în dosarele nr. 412/210/2010 și nr. 12.389/55/2010 ale Tribunalului Arad — Secția contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, Costel Tudor Popescu în Dosarul nr. 5.062/280/2009 al Tribunalului Argeș — Secția civilă, Ghiocel Dobre și Florin Stănică în dosarele nr. 33.850/299/2010 și nr. 34.590/299/CV/2010 ale Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, Constantin Tănăsie în Dosarul nr. 7.664/288/2010 al Tribunalului Vâlcea — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal, Gheorghe Vlăsceanu în Dosarul nr. 3.559/330/2010 al Tribunalului Ialomița — Secția civilă, Emil Mircea Iancu în Dosarul nr. 433/271/2010 al Tribunalului Bihor — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Ioan Mihai Ivan în Dosarul nr. 604/175/2010 al Tribunalului Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal, în dosarele nr. 985D/2011 și nr. 1.306D/2011, se prezintă autorii excepției, respectiv Ghiocel Dobre și Florin Stănică.

Se constată lipsa celorlalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 670D/2011, nr. 983D/2011, nr. 985D/2011, nr. 994D/2011, nr. 1.065D/2011, nr. 1.246D/2011, nr. 1.281D/2011, nr. 1.306D/2011 și nr. 1.309D/2011 la Dosarul nr. 545D/2011.

Reprezentantul Ministerului Public și autorii prezenți sunt de acord cu măsura conexării.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 670D/2011, nr. 983D/2011, nr. 985D/2011, nr. 994D/2011, nr. 1.065D/2011, nr. 1.246D/2011, nr. 1.281D/2011, nr. 1.306D/2011 și

nr. 1.309D/2011 la Dosarul nr. 545D/2011, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul pe fondul excepției.

Autorul Ghiocel Dobre solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, depunând în acest sens concluzii scrise. Menționează, de asemenea, că în raportul întocmit de judecătorul-raportor s-a reținut în mod greșit opinia instanței care a sesizat Curtea, în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În realitate, instanța a apreciat în sensul conformității textului de lege criticat cu prevederile art. 53 din Constituție și art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Autorul Florin Stănică solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, arătând că în practica Curții Europene a Drepturilor Omului contravențiile sunt asimilate materiei penale, astfel încât părțile ar trebui să beneficieze de garanția dublului grad de jurisdicție, în conformitate cu prevederile art. 2 paragraful 1 din Protocolul nr. 7. Cu privire la aplicabilitatea art. 2 paragraful 2 din același protocol apreciază că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului este foarte săracă și consideră că aceasta nu este aplicabilă. De asemenea, susține că în toată legislația contravențională românească nu mai sunt prevăzute excepții de la principiul dublului grad de jurisdicție.

Autorul Ghiocel Dobre, având cuvântul în completare, arată că în prezent s-au pronunțat două hotărâri de către Judecătoria Sectorului 1, în una dintre cauze autorul excepției plăind expertiza tehnică în urma căreia rezulta nevinovăția sa. Instanțele de judecată au respins totuși, în mod neîntemeiat, cererile sale. Dacă cererile de recurs vor fi respinse ca inadmisibile, în temeiul textului de lege criticat, atunci aceste hotărâri vor produce efecte care îl vor prejudicia.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, constatând că în motivarea excepțiilor se pornește de la ideea că sancțiunea contravențională echivalează cu o „acuzăție în materie penală”, ceea ce ar impune un dublu grad de jurisdicție. Curtea Europeană a Drepturilor Omului nu a calificat însă toate faptele contravenționale ca fiind acuzații în materie penală, un exemplu în acest sens constituindu-l Decizia de admisibilitate pronunțată la data de 18 noiembrie 2008, ca urmare a soluționării Cererii nr. 17.857/03 în Cauza *Neață împotriva României*. Pornind de la „criteriile Engel” în Hotărârea din 23 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Jussila împotriva Finlandei*, s-a explicat mecanismul prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului aplică aceste criterii; or, în cauza de față, sancțiunea contravențională fiind una ușoară nu reprezintă o „acuzăție în materie penală”. Se invocă, de asemenea, considerentele de principiu care au stat la baza Deciziei Curții Constituționale nr. 1.315 din 4 octombrie 2011.

Având cuvântul în replică, Florin Stănică arată că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, cele 3 condiții care trebuie îndeplinite pentru calificarea unei fapte ca fiind „acuzăție în materie penală” nu trebuie îndeplinite cumulativ. Statele pot să dezincrimineze anumite sancțiuni contravenționale, dar aceasta nu împiedică Curtea Europeană a Drepturilor Omului să le considere „acuzații în materie penală”.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin deciziile nr. 575/R/2011 din 11 aprilie 2011, nr. 2.341 din 4 iulie 2011, nr. 1.656 din 23 mai 2011, nr. 616/R/2011 din 19 septembrie 2011, nr. 802/R/2011 din 27 septembrie 2011 și încheierile din 26 aprilie 2011, nr. 13 din 2 iunie 2011, din 19 septembrie 2011, 3 noiembrie 2011 și nr. 832/R/2011 din 20 octombrie 2011, pronunțate în dosarele nr. 5.119/189/2010, nr. 412/210/2010, nr. 5.062/280/2009, nr. 33.850/299/2010, nr. 7.664/288/2010, nr. 3.559/330/2010, nr. 433/271/2010, nr. 12.389/55/2010, nr. 34.590/299/CV/2010 și nr. 604/175/2010, **Tribunalul Vaslui — Secția civilă, Tribunalul Arad — Secția contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Argeș — Secția civilă, Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Vâlcea — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Ialomița — Secția civilă, Tribunalul Bihor — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Tribunalul Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 118 alin. (3¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.**

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Adrian Constantin Hanganu, Teodor Stana, Costel Tudor Popescu, Ghiocel Dobre, Constantin Tănăsie, Gheorghe Vlăsceanu, Emil Mircea Iancu, Alin Gheorghe Bălaj, Florin Stănică și Ioan Mihai Ivan în cauze având ca obiect soluționarea recursurilor formulate împotriva unor sentințe civile prin care s-au respins plângerile împotriva unor procese-verbale de constatare și sancționare a unor contravenții aplicate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin următoarele:

1. Cu privire la încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5), art. 15 alin. (2), art. 16 și art. 21 alin. (3), a dispozițiilor art. 6 și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 1 din Protocolul nr. 12, autorii excepției arată că Legea nr. 202/2010 prin care a fost introdus textul de lege criticat nu cuprinde precizări referitoare la momentul de la care prevederile art. 118 alin. (3¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 se vor aplica. Astfel, prevederile legale criticate vor retroactiva, deoarece elimină calea de atac a recursului împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate ca urmare a soluționării plângerilor împotriva proceselor-verbale de constatare și sancționare a unor contravenții, plângeri formulate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 202/2010. Totodată, în ipoteza existenței unor plângeri contravenționale introduse concomitent, pentru fapte ce constituie contravenții în sensul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, prevederile textului de lege criticat prin care este eliminată calea de atac a recursului se vor aplica diferențiat, în funcție de celeritatea cu care a fost pronunțată hotărârea instanței ce judecă fondul. În aceste condiții se instituie un tratament juridic diferit pentru persoane aflate în aceeași ipoteză, fără ca discriminarea să aibă o justificare obiectivă și rezonabilă, fără a exista un scop legitim și fără respectarea raportului de proporționalitate între scopul urmărit și mijloacele folosite pentru realizarea acestuia.

2. În ceea ce privește încălcarea art. 21, 24, 129 și 148 din Constituție, art. 6, 13 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 2 paragraful 1 din Protocolul nr. 7, art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și art. 8 din Declarația Universală a

Drepturilor Omului, autorii excepției arată, în esență, că dispozițiile art. 118 alin. (3¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 elimină posibilitatea atacării cu recurs a hotărârii judecătorești prin care se soluționează plângerea împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției, lipsind astfel părțile de posibilitatea de a uza de toate mijloacele procesuale pentru apărarea unui drept sau interes legitim. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv Hotărârea din 21 februarie 1984, pronunțată în *Cauza Öztürk împotriva Germaniei*, Hotărârea din 4 octombrie 2007, pronunțată în *Cauza Anghel împotriva României*, Hotărârea din 1 februarie 2005, pronunțată în *Cauza Ziliberg împotriva Moldovei*, faptele ce constituie contravenții sunt calificate drept „acuzatii în materie penală”. Așa fiind, ca urmare a adoptării textului de lege criticat, persoanele ce săvârșesc contravențiile reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu beneficiază de garanțiile specifice procedurii penale, respectiv examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării pronunțate în primă instanță de judecătorie de către o jurisdicție superioară, așa cum prevede art. 2 paragraful 1 din Protocolul nr. 7. De asemenea, autorii mai arată că, potrivit art. 129 din Constituție, legiuitorul poate reglementa cu privire la regimul juridic al unei căi de atac, însă suprimarea existenței acesteia contravine textului constituțional invocat.

Tribunalul Vaslui — Secția civilă, Tribunalul Arad — Secția contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Argeș — Secția civilă, Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Vâlcea — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Ialomița — Secția civilă, Tribunalul Bihor — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând, în esență, că prin textul de lege criticat legiuitorul a urmărit soluționarea cu celeritate a cauzelor având ca obiect plângerile formulate împotriva proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002. Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, de exemplu hotărârile din 21 februarie 1975 și 26 martie 1987, pronunțate în cauzele *Golder împotriva Marii Britanii și Leander împotriva Suediei*, a statuat că dreptul de acces la tribunale nu este absolut și că, fiind vorba despre un drept pe care Convenția l-a recunoscut fără să îl definească, există posibilitatea limitării acestuia. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, nu este obligatorie existența unei căi de atac împotriva hotărârilor pronunțate în cauze ce privesc fapte calificate drept contravenții care au o importanță socială mai mică, atunci când la judecarea cauzei în primă instanță sunt respectate garanțiile unui proces echitabil. Se mai arată că sentințele definitive și irevocabile pot fi atacate în căile extraordinare de atac, cu respectarea condițiilor de admisibilitate reglementate pentru acestea.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului, în punctele de vedere transmise în dosarele nr. 1.065D/2011, nr. 1.246D/2011, 1.281D/2011, nr. 1.306D/2011 și nr. 1.309D/2011, apreciază că textul de lege criticat este constituțional, arătând că eliminarea căii de atac a recursului împotriva hotărârii judecătorești prin care a fost soluționată, în primă instanță, plângerea contravențională nu îngreudește accesul liber la justiție, care nu are semnificația, în toate cazurile, a accesului la toate structurile judecătorești și la

toate căile de atac. De asemenea, reglementările internaționale în materie nu impun accesul la totalitatea gradelor de jurisdicție sau la toate căile de atac prevăzute de legislațiile naționale, art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale consacrand numai dreptul persoanei la un recurs efectiv în fața instanței naționale, deci posibilitatea de a accede la un grad de jurisdicție.

Mai mult, prevederile legale criticate constituie norme de procedură, or, potrivit art. 126 alin. (2) și art. 129 din Legea fundamentală, stabilirea competenței instanțelor și a procedurii de judecată constituie atributul exclusiv al legiuitorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri în formele și modalitățile prevăzute de lege.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile autorilor excepției și ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl formează prevederile art. 118 alin. (3¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 118 alin. (3¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Adrian Constantin Hanganu în Dosarul nr. 5.119/189/2010 al Tribunalului Vaslui — Secția civilă, Teodor Stana și Alin Gheorghe Bălaj în dosarele nr. 412/210/2010 și nr. 12.389/55/2010 ale Tribunalului Arad — Secția contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, Costel Tudor Popescu în Dosarul nr. 5.062/280/2009 al Tribunalului Argeș — Secția civilă, Ghiocel Dobre și Florin Stănică în dosarele nr. 33.850/299/2010 și nr. 34.590/299/CV/2010 ale Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, Constantin Tănăsie în Dosarul nr. 7.664/288/2010 al Tribunalului Vâlcea — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal, Gheorghe Vlăsceanu în Dosarul nr. 3.559/330/2010 al Tribunalului Ialomița — Secția civilă, Emil Mircea Iancu în Dosarul nr. 433/271/2010 al Tribunalului Bihor — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Ioan Mihai Ivan în Dosarul nr. 604/175/2010 al Tribunalului Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 februarie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

3 august 2006, introduse prin art. X pct. 2 din Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010, prevederi care au următorul cuprins: „*Hotărârea judecătorească prin care judecătoria soluționează plângerea este definitivă și irevocabilă*”.

Se apreciază că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 referitor la dreptul la apărare, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 129 referitor la folosirea căilor de atac, art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană, precum și dispozițiilor art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil, art. 13 referitor la dreptul la un recurs efectiv, art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 2 paragraful 1 privind dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală din Protocolul nr. 7, art. 1 privind interzicerea generală a discriminării din Protocolul nr. 12. Totodată, se consideră că se încalcă și prevederile art. 47 privind dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și art. 8 privind dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor naționale din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea constată că autorii excepției doresc modificarea și completarea textului de lege criticat în sensul introducerii căii de atac a recursului. Or, o atare chestiune ține de competența exclusivă a legiuitorului originar sau delegat, Curtea Constituțională, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, neavând competența de a modifica sau de a completa textul de lege supus controlului de constituționalitate.

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 188

din 6 martie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 și 10, art. 303 și art. 331 din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. I pct. 3 și art. III pct. 1 din Legea nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 31 ianuarie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 19.836/245/2010, **Judecătoria Iași — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ alin. 7, art. 303 și art. 331 din Codul de procedură penală, art. I pct. 3 și art. III pct. 1 din Legea nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României, precum și a dispozițiilor art. XVIII pct. 39 din Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor** excepție ridicată de Corneliu Căileanu în dosarul de mai sus având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva soluției de netrimiteră în judecată dispuse de procuror.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală sunt neconstituționale deoarece judecătorul verifică rezoluția sau ordonanța atacată doar pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a înscrisurilor noi prezentate, petentul neputând solicita alte probe necesare unei juste soluționări a cauzei.

Prevederile art. 303 din Codul de procedură penală sunt neconstituționale, deoarece nu prevăd și alte cauze de suspendare, cum ar fi cele referitoare la suspendarea unei cauze penale până se judecă o cauză civilă.

Prevederile art. 331 din Codul de procedură penală sunt neconstituționale deoarece permit judecătorului să aleagă dacă să continue ori să amâne judecata pentru depunerea de probe noi, chiar dacă din cercetarea judecătorească rezultă că pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor cauzei este necesară administrarea acestora.

Prevederile art. I pct. 3 și art. III pct. 1 din Legea nr. 177/2010 sunt neconstituționale, întrucât partea interesată este lezată de împrejurarea că nu se mai suspendă cauza în situația invocării unei excepții de neconstituționalitate, prin aceea că riscă să fie judecată în temeiul unei norme neconforme Legii fundamentale. Totodată, justițiabilul nu poate uza de calea de atac a revizuirii în cauzele ce au ca obiect plângeri împotriva soluțiilor de netrimiteră în judecată, sens în care orice decizie a Curții Constituționale, chiar dacă îi este favorabilă, va fi inutilă după pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile de către prima instanță.

În sfârșit, prevederile art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală, astfel cum a fost modificat prin art. XVIII pct. 39 din Legea nr. 202/2010, sunt neconstituționale deoarece în materie penală este necesară existența cel puțin a unei căi de atac împotriva unei hotărâri judecătorești. Or, în cazul de față

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ alin. 7 și 10, art. 303 și art. 331 din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. I pct. 3 și art. III pct. 1 din Legea nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României, excepție ridicată de Corneliu Căileanu în Dosarul nr. 19.836/245/2010 al Judecătoriei Iași — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 341D/2011.

La apelul nominal se prezintă personal autorul excepției și se constată lipsa celorlalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autorului excepției, care solicită admiterea acesteia, deoarece procedura prevăzută de art. 278¹ din Codul de procedură penală nu permite utilizarea unor mijloace de probă ca în alte situații și nu prevede posibilitatea revizuirii hotărârilor pronunțate în această materie. Totodată, dispozițiile art. 303 din Codul de procedură penală nu prevăd suspendarea soluționării cauzei penale până la pronunțarea unei hotărâri în civil, iar dispozițiile art. 331 din același cod permit judecătorului o atitudine arbitrară, prin aceea că acesta poate alege dacă administrează sau nu probe noi. De asemenea, autorul excepției mai susține că dispozițiile art. I pct. 3 și art. III pct. 1 din Legea nr. 177/2010 și art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală, astfel cum a fost modificat prin art. XVIII pct. 39 din Legea nr. 202/2010, încalcă dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală, prin aceea că hotărârea pronunțată în temeiul art. 278¹ alin. 8 din Codul de procedură penală are caracter definitiv.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 303 din Codul de procedură penală ca inadmisibilă, deoarece autorul acesteia critică textul solicitând modificarea lui. Totodată, pentru excepția de neconstituționalitate referitoare la celelalte dispoziții pune concluzii de respingere ca neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

s-au efectuat cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, infracțiune care nu poate fi considerată ca fiind minoră, ceea ce eventual ar justifica eliminarea unui grad de jurisdicție.

Judecătoria Iași — Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278¹ alin. 7 și 10, astfel cum a fost modificat prin art. XVIII pct. 39 din Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010, cu denumirea marginală *Plângerea în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată*, art. 303 — *Suspendarea judecării* și art. 331 — *Amânarea pentru probe noi*, toate din Codul de procedură penală, precum și cele ale art. I pct. 3 și art. III pct. 1 din Legea nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 4 octombrie 2010, care au următorul conținut:

— Art. 278¹ alin. 7 și 10 din Codul de procedură penală: *„Judecătorul, soluționând plângerea, verifică rezoluția sau ordonanța atacată, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a oricăror înscrisuri noi prezentate. [...]”*

Hotărârea judecătorului pronunțată potrivit alin. 8 este definitivă.”;

— Art. 303 din Codul de procedură penală: *„Când se constată pe baza unei expertize medico-legale că inculpatul suferă de o boală gravă, care îl împiedică să participe la judecată, instanța dispune, prin încheiere, suspendarea procesului penal până când starea sănătății inculpatului va permite participarea acestuia la judecată.”*

Dacă sunt mai mulți inculpați, iar temeiul suspendării privește numai pe unul dintre ei și disjungerea nu este posibilă, se dispune suspendarea întregii cauze.”

Încheierea dată în primă instanță prin care s-a dispus suspendarea cauzei poate fi atacată separat cu recurs la instanța superioară în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă.

Recursul nu suspendă executarea și se judecă în termen de 3 zile.”

Procesul penal se reia din oficiu de îndată ce inculpatul poate participa la judecată.”

Instanța este obligată să se informeze periodic dacă mai subzistă cauza care a determinat suspendarea procesului penal.”;

— Art. 331 din Codul de procedură penală: *„Dacă din cercetarea judecătorească rezultă că pentru lămurirea faptelor sau împrejurărilor cauzei este necesară administrarea unor probe noi, instanța dispune fie judecarea cauzei în continuare, fie amânarea ei.”;*

— Art. I pct. 3 din Legea nr. 177/2010: *„Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 643 din 16 iulie 2004, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: [...]”*

3. La articolul 29, alineatul (5) se abrogă.”;

— Art. III pct. 1 din Legea nr. 177/2010: *„Codul de procedură penală al României, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 30 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:*

1. La articolul 303, alineatul 6 se abrogă.”

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) referitor la statul român, art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, art. 15 alin. (1) referitor la universalitate, art. 16 alin. (1) și (2) referitor la egalitatea în drepturi, art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 21 alin. (1)—(3) referitor la accesul liber la justiție, art. 24 alin. (1) referitor la dreptul la apărare, art. 129 — *Folosirea căilor de atac*, precum și dispozițiile art. 6 paragraful 1, art. 13 și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil, la dreptul la un recurs efectiv și la interdicerea discriminării, ale art. 2 din Protocolul nr. 7 adițional la Convenție referitor la dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală și ale art. 1 din Protocolul nr. 12 adițional la Convenție referitor la interdicerea generală a discriminării.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

I. Cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 173 din 28 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 301 din 4 aprilie 2006, Curtea Constituțională a respins ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 303 din Codul de procedură penală, deoarece, în realitate, autorul acesteia a solicitat, ca și în cauza de față, modificarea soluției legislative consacrate de textul de lege criticat, în sensul reglementării posibilității suspendării procesului penal și în alte situații decât cele prevăzute de ipoteza normei legale. O asemenea critică nu intră în competența de soluționare a Curții, care, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „[...] se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”.

În consecință, Curtea reține că atât considerentele, cât și soluția deciziei anterior menționate se aplică *mutatis mutandis* și în cauza de față, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 303 din Codul de procedură penală urmând a fi respinsă ca inadmisibilă.

II. Prin Decizia nr. 1.174 din 15 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 806 din 15 noiembrie 2011, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția

de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală, reținând că limitarea mijloacelor de probă care pot fi administrate la judecarea plângerii împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată este justificată, având în vedere natura juridică a acestei plângeri, care nu vizează judecarea propriu-zisă a cauzei penale, ci constituie un mijloc procedural prin care se realizează un examen al rezoluției sau al ordonanței procurorului, atacate sub aspectul legalității acesteia. Ca urmare, este firesc ca, în vederea soluționării plângerii, instanța să verifice, pe baza lucrărilor și a materialului existente în dosarul cauzei, care au fost avute în vedere de procuror la emiterea ordonanței sau a rezoluției de netrimiteră în judecată atacate, dacă această soluție a fost sau nu dispusă cu respectarea dispozițiilor legale. Cu aceeași ocazie Curtea a statuat că dispozițiile art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală nu încalcă dreptul la un proces echitabil, astfel cum este acesta consfințit de prevederile constituționale și de reglementările internaționale, petentul având deplina libertate de a demonstra în fața instanței de judecată nelegalitatea actului atacat, în raport cu lucrările și materialul din dosarul cauzei, precum și posibilitatea prezentării unor probe suplimentare față de cele deja administrate, respectiv „înscrisuri noi”.

Prin Decizia nr. 1.275 din 8 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 10 noiembrie 2009, și prin Decizia nr. 239 din 12 septembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 742 din 11 octombrie 2002, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 331 din Codul de procedură penală, reținând că, dimpotrivă, acestea dau expresie dreptului părților la un proces echitabil. Astfel, pentru a contribui la soluționarea cauzei și la realizarea scopului procesului penal, probele propuse de părți trebuie să fie concludente și utile.

De asemenea, dispozițiile art. 331 din Codul de procedură penală vizează ipoteza în care instanța a constatat, în urma cercetării judecătorești, că este necesară administrarea unor probe noi și că, pentru administrarea acestora, nu se impune restituirea dosarului procurorului, ceea ce nu poate fi considerat o încălcare a dreptului la apărare, având în vedere că administrarea noilor probe se face de către instanță, cu respectarea dreptului la apărare al inculpatului și al celorlalte părți din proces.

Reglementarea cuprinsă în art. 331 din Codul de procedură penală acordă judecătorului posibilitatea de apreciere a oportunității și a relevanței admiterii probelor solicitate de părți. Legiuitorul a instituit însă, prin art. 67 alin. 2 din Codul de procedură penală, obligația ca probele propuse de părți și a căror administrare se cere să fie concludente și utile, întrucât numai astfel pot contribui la soluționarea cauzei și la realizarea scopului procesului penal.

Administrarea de probe care nu au niciun efect asupra soluționării cauzei ori pentru dovedirea unor aspecte asupra cărora organele judiciare s-au edificat deja nu ar conduce decât la tergiversarea soluționării cauzei. În consecință, nu se poate susține că prevederile de lege criticate aduc atingere dreptului constituțional la apărare.

Prin Decizia nr. 1.456 din 3 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 12 decembrie 2011, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală, așa cum au fost modificate prin art. XVIII pct. 39 din Legea nr. 202/2010, reținând că, potrivit art. 129 din

Constituție, „împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Prin urmare, constituie atributul exclusiv al legiuitorului reglementarea căilor de atac împotriva hotărârii prin care judecătorul soluționează plângerea împotriva rezoluțiilor sau a ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată. Eliminarea căilor de atac în această materie este justificată de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 278¹ din Codul de procedură penală, legiuitorul urmărind să asigure celeritatea acesteia și obținerea în mod rapid a unei hotărâri definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar cu privire la soluția procurorului. În același sens sunt și Decizia nr. 125 din 1 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 261 din 13 aprilie 2011, respectiv Decizia nr. 1.131 din 13 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 27 octombrie 2011.

Prin Decizia nr. 1.476 din 8 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 36 din 17 ianuarie 2012, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 3 din Legea nr. 177/2010, reținând, în esență, că opțiunea legiuitorului în sensul abrogării măsurii suspendării de drept se întemeiază pe faptul că invocarea excepțiilor de neconstituționalitate de către părți este folosită de multe ori ca modalitate de a întârzia judecarea cauzelor. În condițiile în care scopul măsurii suspendării de drept a judecării cauzelor la instanțele de fond a fost acela de a asigura părților o garanție procesuală în exercitarea dreptului la un proces echitabil și a dreptului la apărare, prin eliminarea posibilității judecării cauzei în temeiul unei dispoziții legale considerate a fi neconstituționale, realitatea a dovedit că această măsură s-a transformat, în majoritatea cazurilor, într-un instrument menit să tergiverseze soluționarea cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești. Reglementarea a încurajat abuzul de drept procesual și arbitrarul într-o formă care nu poate fi sancționată, atâta vreme cât suspendarea procesului este privită ca o consecință imediată și necesară a exercitării liberului acces la justiție. Astfel, scopul primordial al controlului de constituționalitate — interesul general al societății de a asana legislația în vigoare de prevederile afectate de vicii de neconstituționalitate — a fost pervertit într-un scop eminent personal al unor părți litigante, care au folosit excepția de neconstituționalitate drept pretext pentru amânarea soluției pronunțate de instanța în fața căreia a fost dedus litigiul. Or, Curtea a reținut că, prin adoptarea Legii nr. 177/2010, voința legiuitorului a fost aceea de a elimina invocarea excepției de neconstituționalitate în alt scop decât cel prevăzut de Constituție și lege, preîntâmpinând, pentru viitor, exercitarea abuzivă de către părți a acestui drept procesual. Mai mult, măsura adoptată asigură echilibrul procesual între persoane cu interese contrare, fiind menită să garanteze egalitatea de arme a acestora, prin determinarea cadrului legal de exercitare a drepturilor lor legitime.

Curtea mai constată că aceleași rațiuni sunt valabile și în ce privește soluția legislativă prevăzută de art. III pct. 1 din Legea nr. 177/2010, care a abrogat art. 303 alin. 6 din Codul de procedură penală potrivit căruia instanța era obligată să suspende judecata în cazul în care a fost ridicată o excepție de neconstituționalitate.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele și soluțiile deciziilor mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

I. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 303 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Corneliu Căileanu în Dosarul nr. 19.836/245/2010 al Judecătoriei Iași — Secția penală.

II. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 și 10 și art. 331 din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. I pct. 3 și art. III pct. 1 din Legea nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 martie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPOORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2012 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Număr de apariții anuale	Valoare (TVA 9% inclus) — lei		
			12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	900	1.200	330	120
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	144	1.500		140
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	200	2.250		200
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	435	430		40
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	4.800	1.720		160
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	250	1.600		150
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	48	540		50
8.	Colecția Legislația României	4	450	120	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	12	750		70

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2012 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	50	130	330	790	1.740	500	1.250	3.130	7.510	16.520
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000
Autentic+ExpertMO	130	330	830	1.990	4.380	1.300	3.250	8.130	19.510	42.920

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	600	1.500	3.750	9.000	19.800
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600
Autentic+ExpertMO	150	380	950	2.280	5.020	1.500	3.750	9.380	22.510	49.520

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia

50 lei/an

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

